

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 22. 2. 2023

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu č.: AO-RPMS/2022/00140

Predmet podnetu: príspevky na platforme Facebook

Subjekt: Meta Platforms Ireland Limited

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) postupom podľa § 151 zákona č. 264/2022 Z. z. preverila podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu evidovaný pod č. AO-RPMS/2022/00140 a uznala podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu podľa § 152 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z. za **neopodstatnený**.

Úloha:

Kancelária Rady oznámi podávateľovi podnetu týkajúceho sa nelegálneho obsahu výsledok preverenia podnetu.

T: 6. 3. 2023

Z: AO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre mediálne služby
dňa 22. 2. 2023

Podnet na preverenie č.:	AO-RPMS/2022/00140 zaevidovaný dňa 13. 1. 2023
Podávateľ:	fyzická osoba
Predmet podnetu:	Príspevky na platforme Facebook
Dátum poskytnutia obsahu:	2. 1. 2023
Služba:	Facebook
Subjekt:	Meta Platforms Ireland Limited

Dátum: 15. 2. 2023

OBSAH PODNETU:

Odôvodnenie podnetu: „Dobrý večer, chcel by som Vás z celého srdca požiadať o prešetroenie nenávistných statusov Igora Matoviča voči LGBTI+ komunite. Sú to nenávistné prejavy (a nezákonné), ktoré spôsobujú toľko bolesti členom tejto komunity a ich rodinným príslušníkom, ktorí sa na Slovensku cítia byť druhoradými občanmi. Môj vlastný rodinný príslušník sa po rokoch šikanovania a nenávistných komentárov politikov pokúsila spáchať samovraždu, len preto že je iná. Som znechutený a A končím so Slovenskom a zvažujem pre celú rodinu definitívne opustiť krajinu. Ďakujem“

Popis nahlásenia obsahu platforme: -

Kancelária si od podávateľa vyžiadala doplnenie informácií potrebných k riadnej analýze potenciálne nelegálneho obsahu. Podávateľ poskytol údaje: „...V priebehu rokov sa vyskytlo množstvo nenávistných odkazov na LGBTI+ menšinu z jeho strany. Keďže som trochu zmätený, do akej miery sú na Slovensku zakázané nenávistné prejavy, pokiaľ ide o sexuálne menšiny, podelím sa s Vami o nasledujúci príklad (keďže transgenderová diskriminácia môže byť pokrytá zákonmi o diskriminácii pohlaví, podľa zákona §6(3)a 365/2004). 2 ~ 4. januára si na facebooku vybral za svoj terč transrodové osoby. Za tri dni pridal o téme už štyri nenávistné statusy. Jeden z nich je: "73 pohlaví? Choré. Dvanásťročné dievčatá prerábať na chlapcov? Choré". Link: <https://www.facebook.com/igor.matovic.7...>“

Doplnené podanie obsahovalo URL adresu, ktorá však neodkazovala na konkrétny obsah. Priložená adresa odkazuje na profil, ktorý mal dané obsahy uverejňovať. Súčasťou doplnenia bola aj konkrétna citácia namietaného príspevku v znení: „73 pohlaví? Choré. Dvanásťročné dievčatá prerábať na chlapcov? Choré“. Priložený bol aj približný dátum uverejnenia príspevku. V rámci monitoringu Kancelária nezaznamenala v podávateľom špecifikovanom období predmetný obsah, ktorý by obsahoval daný citát. Avšak na základe uvedených skutočností, vo vymedzenom dátumovom období, Kancelária dokázala identifikovať iný, kontextuálne príbuzný obsah. Ten následne podrobila analýze z hľadiska možného výskytu nelegálneho obsahu.

URL adresa analyzovaného obsahu:

<https://www.facebook.com/igor.matovic.7/posts/pfbid02Jmp84RiMKQ1MkbZ7CUZoLu9Zsg3vDmgueT44Ev94BpbQXjPJmtLfUazuwUTy1Tgjl>

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách:

§ 13 Vymedzenie obsahovej služby

(1)

Obsahová služba je služba určená na príjem verejnosťou koncovému užívateľovi alebo inému užívateľovi, ktorej obsah zostavuje jej poskytovateľ vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť, či už z vlastnej iniciatívy, alebo na základe požiadaviek užívateľa a

a) vo vnímateľnej podobe tento obsah tvoria časovo usporiadané zvukové, obrazové alebo audiovizuálne komunikáty alebo štruktúrované textové informácie (lineárne mediálne služby), najmä programová služba,

b) vzniká ako poskytovateľom zostavená ponuka zvukových, obrazových alebo audiovizuálnych komunikátov alebo štruktúrovaných textových informácií, ku ktorým poskytovateľ služby umožňuje prístup užívateľovi jednotlivo alebo spoločne vo forme súboru obsahov (nelinéárne mediálne služby), najmä audiovizuálna mediálna služba na požiadanie a elektronický programový sprievodca,

c) vzniká ako poskytovateľom zostavená ponuka obsahových služieb podľa písmena a) alebo

b), ku ktorým poskytovateľ obsahovej služby umožňuje prístup užívateľovi jednotlivo alebo spoločne vo forme súboru služieb (súborné mediálne služby), najmä retransmisia programových služieb a multiplex, alebo

d) je ďalším nezmeneným verejným prenosom multiplexu alebo jeho časti poskytovaným inou osobou ako pôvodným poskytovateľom multiplexu.

(2)

Obsahovou službou je aj platforma na zdieľanie obsahu, najmä platforma na zdieľanie videí.

§ 110 ods. 3. písm. q): Do pôsobnosti regulátora ďalej patrí spolupracovať s on-line platformami na zdieľanie obsahu pri efektívnom, proporcionálnom a nediskriminačnom uplatňovaní pravidiel poskytovania ich služieb,

§ 151 ods. 2.: Nelegálnym obsahom sa na účely tohto zákona rozumie obsah, ktorý

a) napĺňa znaky detskej pornografie alebo extrémistického materiálu,

b) podnecuje ku konaniu, ktoré napĺňa znaky niektorého z trestných činov terorizmu,

c) schvaľuje konanie, ktoré napĺňa znaky niektorého z trestných činov terorizmu, alebo

d) napĺňa znaky trestného činu popierania a schvaľovania holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskosti, trestného činu hanobenia národa, rasy a presvedčenia alebo trestného činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti.

§ 151 ods. 3.: Podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu musí obsahovať odôvodnenie, prečo môže predmetný obsah predstavovať nelegálny obsah, a musí byť z neho zrejmé, o aký konkrétny obsah ide. Podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu musí obsahovať aj dátum poskytnutia obsahu a názov platformy na zdieľanie obsahu alebo obsahovej služby nevyžadujúcej oprávnenie podľa tohto zákona, najmä elektronickej periodickej publikácie, spravodajského webového portálu alebo agentúrneho servisu, v rámci ktorých bol nelegálny obsah poskytnutý.

§ 152 ods. 6.: Ak regulátor nezačne konanie o zamedzení nelegálneho obsahu a podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu ani neodloží, regulátor označí podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu za neopodstatnený a upovedomí o tom podávateľa.

§ 152 ods. 8.: *Poskytovateľ obsahovej služby je povinný regulátorovi poskytovať súčinnosť najmä pri vykonávaní činností podľa § 110 ods. 3 písm. q); na tento účel je povinný poskytovať na vyžiadanie informácie a umožniť zriadenie prístupu k svojej službe tak, aby bol výkon týchto činností čo najefektívnejší.*

Zákon č. 300/2005 Z. z. trestný zákon

§ 424 ods. 1.: *Podnecovanie k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti*

Kto verejne podnecuje k násiliu alebo nenávisti voči skupine osôb alebo jednotlivcovi pre ich skutočnú alebo domnelú príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, etnickej skupine, pre ich skutočný alebo domnelý pôvod, farbu pleti, sexuálnu orientáciu, náboženské vyznanie alebo preto, že sú bez vyznania, alebo verejne podnecuje k obmedzovaniu ich práv a slobôd, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Pri posudzovaní možného výskytu nelegálneho obsahu vychádza Rada z citovaných ustanovení zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách, pričom definícia pojmu „nelegálny obsah“ je odvodená z definícií detskej pornografie, extrémistického materiálu, a ďalších ustanovení zákona č. 300/2005 Z. z. (trestný zákon), ktoré vymedzujú znaky vyššie uvedených trestných činov.

Z uvedeného vyplýva, že Rada pre mediálne služby je oprávnená konať vo veci zamedzenia šírenia nelegálneho obsahu podľa § 152 zákona o mediálnych službách, v jej kompetenciách však nie je posudzovať kontroverzné, šokujúce či hanlivé tvrdenia a obsahy, ak zároveň nenapĺňajú definíciu nelegálneho obsahu – t. j. ak nenapĺňajú znaky detskej pornografie, extrémistického materiálu alebo trestných činov uvedených v § 152 ods. 2 zákona o mediálnych službách alebo posudzovať pravdivosť či opodstatnenosť existencie takzvaných „konšpirácií“ či „konšpiračných teórií“, t. j. tvrdení/teórií, ktoré nie sú podložené vedeckými dôkazmi či inými faktami.

Zároveň však podľa ods. 3 písm. q) § 110 zákona o mediálnych službách patrí do pôsobnosti regulátora spolupracovať s on-line platformami na zdieľanie obsahu pri efektívnom, proporcionálnom a nediskriminačnom uplatňovaní pravidiel poskytovania ich služieb (tzv. komunitné štandardy alebo iný súbor zásad pre používateľov). Poskytovateľ obsahovej služby je pritom podľa § 152 ods. 8 zákona o mediálnych službách povinný poskytovať regulátorovi túto súčinnosť a na tento účel mu na vyžiadanie poskytovať informácie aj umožniť zriadenie prístupu k svojej službe tak, aby bol výkon týchto činností čo najefektívnejší.

Podávateľ namieta, obsah zverejneného príspevku (status) na verejnom profile na platforme Facebook, subjekt: **Meta Platforms Ireland Limited, 4 Grand Canal Square, Dublin 2, D02 X525, Írsko**. Podávateľ uvádza, že predmetný verejný profil Igor Matovic uverejňuje nenávistné prejavy voči LGBTI+ komunite.

Kancelária sa daným podnetom zaoberala na základe ustanovenia **§ 151 ods. 3:** *Podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu musí obsahovať odôvodnenie, prečo môže predmetný obsah predstavovať nelegálny obsah, a musí byť z neho zrejmé, o aký konkrétny obsah ide. Podnet*

týkajúci sa nelegálneho obsahu musí obsahovať aj dátum poskytnutia obsahu a názov platformy na zdieľanie obsahu alebo obsahovej služby nevyžadujúcej oprávnenie podľa tohto zákona, najmä elektronickej periodickej publikácie, spravodajského webového portálu alebo agentúrneho servisu, v rámci ktorých bol nelegálny obsah poskytnutý.

Predmetný obsah Kancelária posudzovala ďalej na základe ustanovenia **§ 151 ods. 2 písm. d):** *Nelegálnym obsahom sa na účely tohto zákona rozumie obsah, ktorý naplňa znaky trestného činu popierania a schvaľovania holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskosti, trestného činu hanobenia národa, rasy a presvedčenia, alebo trestného činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti.*

Pri posudzovaní predmetného obsahu statusu z hľadiska možného výskytu nelegálneho obsahu v zmysle **§ 151 ods. 2 písm. d) zákona o mediálnych službách** Kancelária vychádza ďalej z ustanovení **zákona č. 300/2005 Z. z. (Trestného zákona):**

§ 424 ods. 1: *Podnecovanie k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti*

Kto verejne podnecuje k násiliu alebo nenávisti voči skupine osôb alebo jednotlivcovi pre ich skutočnú alebo domnelú príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, etnickej skupine, pre ich skutočný alebo domnelý pôvod, farbu pleti, sexuálnu orientáciu, náboženské vyznanie alebo preto, že sú bez vyznania, alebo verejne podnecuje k obmedzovaniu ich práv a slobôd, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

Podávateľ navrhuje zaoberať sa podnetom na základe ustanovenia **§ 6 ods. 3 písm. a) zákona č. 365/2004 Z. z. (antidiskriminačný zákon)**. Rada však v rámci svojich kompetencií môže vychádzať iba z ustanovení **zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách**.

Podávateľ namieta obsah uverejnený na verejnom profile *Igor Matovic* na platforme Facebook z dní 2. 1. – 4. 1. 2023. Daný profil mal v tomto čase uverejniť viacero potenciálne nelegálnych obsahov vo forme nenávisťných prejavov voči LGBTI+ komunite. Podľa popisu podávateľa bol identifikovaný iba príspevok uverejnený dňa 2. 1. 2023 v čase 21:31.

Predmetný príspevok obsahuje textovú časť v znení: *„O ČOM ČAPUTOVÁ, PS A ICH PRISLUHOVAČI V MÉDIÁCH MLČIA Chloe Coleová, dievča, ktoré je dnes v USA symbolom toho, ako nebezpečné je ohlupovanie detí LGBTI+ ideológiou. Nedokážem žiť s pocitom, že by sme tieto úchylné hlúposti zaviedli aj na Slovensku. Veľmi odporúčam pozrieť do konca. (Obrázok zovretej päsťe) Stručne - v 12tich rokoch povedala rodičom, že je chlapec, lekár jej následne odsúhlasil užívať blokátory puberty a testosterón, v 15tich jej odzerali obe prsia ... až v 16tich si uvedomila, akú sprostosť spravila. Odvtedy je tvárou kampane proti zhubnej a nebezpečnej propagande.“*

Okrem textovej časti obsahuje príspevok aj priložené video, na ktorom je zachytená spomínaná osoba Chloe Cole, stojaca pred rečníckym pultom a opisuje svoju skúsenosť so zmenou pohlavia. Vo videu varuje pred „gender ideológiou“ a prezentuje svoj príbeh ako varovný. Pritom sa podrobnejšie venuje popisu svojho detstva a procesu tranzície, ktorým si prešla.

Na základe príspevku na profile *Igor Matovic*, ktorý popisuje a reaguje na video s Chloe Cole je možné predpokladať, že používateľ v predmetnom texte reaguje na LGBTI+ problematiku. Používateľ pritom používa pojem LGBTI+ ideológia, pričom sa vyjadruje nasledovne: *„...Nedokážem žiť s pocitom, že by sme tieto úchylné hlúposti zaviedli aj na Slovensku...“*.

Z uvedeného kontextu však vyplýva, že text explicitne nemieri proti konkrétnej LGBTI+ osobe, osobám alebo skupine osôb, ale ide o expresívnu kritiku samotného konceptu („ideológie“) a aktivít údajne s ňou spojených (konkrétne procesu zmeny pohlavia u detí resp. neplnoletých osôb).

Na základe výsledkov analýzy sa Kancelária domnieva, že **predmetný obsah – príspevok na verejnom profile Igor Matovic nenapĺňa znaky trestného činu podľa § 424 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. (Trestného zákona) v znení: „Kto verejne podnecuje k násiliu alebo nenávisti voči skupine osôb alebo jednotlivcovi pre ich skutočnú alebo domnelú príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, etnickej skupine, pre ich skutočný alebo domnelý pôvod, farbu pleti, sexuálnu orientáciu, náboženské vyznanie alebo preto, že sú bez vyznania, alebo verejne podnecuje k obmedzovaniu ich práv a slobôd, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.“** Na základe vyššie uvedeného sa Kancelária nazdáva, že **predmetný obsah nenapĺňa kritériá pre nelegálny obsah v zmysle ustanovenia § 151 ods. 2. písm. d) zákona o mediálnych službách.**

Kancelária na základe vyššie uvedených zistení s ohľadom na ustanovenie § 110 ods. 3. písm. q) zákona č. 264/2022 Z. z.: „Do pôsobnosti regulátora ďalej patrí spolupracovať s online platformami na zdieľanie obsahu pri efektívnom, proporcionálnom a nediskriminačnom uplatňovaní pravidiel poskytovania ich služieb,“ upovedomí prevádzkovateľa služby o daných skutočnostiach existencie predmetného príspevku. Kancelária sa totiž domnieva, že sa jedná o obsah potenciálne porušujúci normy komunity platformy, na ktorej je publikovaný.

ZÁVER:

Na základe uvedeného je Kancelária toho názoru, že predmetný príspevok publikovaný na platforme Facebook **nenapĺňa definičné znaky nelegálneho obsahu podľa ustanovení § 151 ods. 2. zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách.**

Podnet na preverenie preto Kancelária navrhuje na základe § 152 ods. 6. zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách posúdiť ako **neopodstatnený.**

Popis posudzovaného obsahu k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. AO-RPMS/2023/00140)

Služba: Facebook

Dátum poskytnutia obsahu: 2. 1. 2023

URL adresa:

<https://www.facebook.com/igor.matovic.7/posts/pfbid02Jmp84RiMKQ1MkbZ7CUZoLu9Zsg3vDmgueT44Ev94BpbQXjPJmtLfUazuwUTy1Tgjl>

Text príspevku:

„O ČOM ČAPUTOVÁ, PS A ICH PRISLUHOVAČI V MÉDIÁCH MLČIA

Chloe Coleová, dievča, ktoré je dnes v USA symbolom toho, ako nebezpečné je ohlupovanie detí LGBTI+ ideológiou. Nedokážem žiť s pocitom, že by sme tieto úchylné hlúposti zaviedli aj na Slovensku. Veľmi odporúčam pozrieť do konca. 🙏

Stručne - v 12tich rokoch povedala rodičom, že je chlapec, lekár jej následne odsúhlasil užívať blokátory puberty a testosterón, v 15tich jej odzerali obe prsia ... až v 16tich si uvedomila, akú sprostosť spravila. Odvtedy je tvárou kampane proti zhubnej a nebezpečnej propagande.“

Okrem textovej časti obsahuje príspevok aj priložené video, na ktorom je zachytená spomínaná osoba Chloe Cole, stojaca pred rečníckym pultom a opisuje svoju skúsenosť so zmenou pohlavia. Vo videu varuje pred „gender ideológiou“ a prezentuje svoj príbeh ako varovný. Pritom sa podrobnejšie venuje popisu svojho detstva a procesu tranzície, ktorým si prešla.